

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 21 marca 2022 r.

RPS-IV.431.7.2021

**Pani
Grażyna Maślanka-Olczyk
Wójt Gminy Dłutów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz § 11 umowy nr 27 z dnia 24 marca 2020 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”, w dniach 15-17 grudnia 2021 r., w siedzibie Kontrolującego, tj. w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Żeromskiego 87, przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym, której przedmiotem była realizacja w 2020 r. programu „Posiłek w szkole i w domu”. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Na podstawie upoważnień Wojewody Łódzkiego z 14 grudnia 2021 r.³, czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Nikola Woźniak – starszy specjalista w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (upoważnienie nr 137/2021), pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Anna Skarwinkiewicz – starszy specjalista ww. Oddziale, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 136/2021).

¹ (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

² (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.)

³ akta kontroli, str. 3, 4

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Dłutowie w okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Dłutów pełniła Pani Grażyna Teresa Maślanka-Olczyk, która została wybrana w wyborach bezpośrednich 4 listopada 2018 r.⁴

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie⁵. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy. GOPS jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej, określonych w przepisach obowiązującego prawa – min. w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶.

Podczas czynności kontrolnych wyjaśnień udzielała:

- Pani Izabela Getler – Kierownik GOPS w Dłutowie.

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji w 2020 r. Programu „Posiłek w szkole i w domu”⁷ zgodnie z postanowieniami umowy, o której mowa na wstępie zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Dłutów reprezentowaną przez Wójta Gminy, o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” oraz zweryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji budżetu państwa. W związku z tym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) zgodność realizacji Programu z uchwałą nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁸, co wynika z § 4 ust. 1 Umowy,
- b) sposób wykonania postanowień Umowy,
- c) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa zgodnie z zapisami art. 175 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli zbadano dokumentację, potwierdzającą realizację umowy.

⁴ akta kontroli, str. 28-29

⁵ zwany dalej GOPS

⁶ (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)

⁷ zwanego dalej Programem

⁸ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007); zwana dalej Uchwałą

Na podstawie dokonanych ustaleń, które zostały opisane w dalszej części, działalność Gminy w obszarze będącym przedmiotem kontroli należy ocenić pozytywnie.

Na podstawie Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2020 r.,⁹ przekazanego 11 stycznia 2021 r. przez Kierownika GOPS oraz przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów kontrolerzy ustalili, że:

1. Na realizację Programu w 2020 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie 72 120 zł,
z czego na:
 - zasiłki celowe na zakup żywności 56 249 zł,
 - świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych 729 zł,
 - posiłki 15 142 zł.

Uchwałą Nr IV/24/19¹⁰ z 23 stycznia 2019 r. Rada Gminy Dłutów podwyższyła kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy z o pomocy społecznej uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w ramach Programu.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla nw. adresatów programu:

- 9 dzieci do 7 roku życia,
- 35 uczniów,
- 96 osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej¹¹.

Powyższe dane ujęte zostały w Sprawozdaniu z realizacji Programu za I - XII 2020 r.¹²

Z danych zawartych w sprawozdaniu¹³ wynika, że wsparcie zapewniające pomoc realizowane było w formie:

- posiłków,
- świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup żywności.

⁹ akta kontroli, str. 14-18

¹⁰ akta kontroli, str. 34

¹¹ tj. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej

¹² akta kontroli, str. 14-18

¹³ akta kontroli, str. 14-18

2. W 2020 r. Program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci realizowano w 2 placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy:
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dłutowie (w tym Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
 - Przedszkole „Karolinka”
- oraz w 2 placówkach spoza terenu Gminy:
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku,
 - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bełchatowie.
3. Według wyjaśnienia Kierownika¹⁴, każda z placówek dysponuje odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków dla dzieci w dniach zajęć szkolnych.
- W okresie objętym kontrolą, pomoc w postaci posiłku udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Posiłki jakie otrzymywały dzieci korzystające z Programu były takie same pod względem jakościowym i ilościowym jak pozostałych dzieci, co wynika z jadłospisów oraz protokołów doraźnych kontroli przeprowadzanych przez pracowników GOPS w stołówkach szkolnych (monitoring).¹⁵
- W dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii oraz w wakacje Gmina udzielała pomocy w ramach programu w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności zgodnie z wnioskiem rodziny.
4. Gmina podjęła Uchwałę¹⁶ uprawniającą Dyrektora placówki do wydania posiłku bez wywiadu środowiskowego oraz decyzji administracyjnej. W okresie objętym kontrolą były 3 zgłoszenia do udzielenia pomocy w tej formie. Pomoc udzielana była na wniosek Dyrektora Szkoły.
5. Gmina udzielała wsparcia 14 osobom dorosłym w ramach Programu w formie posiłków w okresie od stycznia do marca. Posiłki przygotowywane i dowożone były przez firmę cateringową do siedziby GOPS na podstawie zawartej umowy¹⁷ oraz w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

¹⁴ akta kontroli, str. 97-99

¹⁵ akta kontroli, str. 54-55

¹⁶ akta kontroli, str. 31-33

¹⁷ akta kontroli, str. 37-38

6. Na podstawie § 4 ust. 8 Umowy¹⁸ Wojewoda Łódzki zobowiązał Gminę do podjęcia nadzoru nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, poprzez monitorowanie jakości posiłków, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych.

Pracownicy ośrodka prowadzili monitoring w powyższym zakresie we wszystkich placówkach na terenie Gminy. Z podejmowanych działań sporządzano protokoły.¹⁹

7. Na podstawie § 5 ust. 3 Umowy, Wojewoda Łódzki udzielił Gminie dotacji w ogólnej wysokości 42 210 zł.

Otrzymałą dotację Gmina wykorzystowała w całości przeznaczając ją na:

- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności 33 749 zł,
- posiłki przyznane decyzją administracyjną 8 023 zł,
- posiłki bez wydawania decyzji administracyjnej 438 zł.

Środki finansowe pochodzące z dotacji, zgodnie z treścią § 5 ust. 6 Umowy, Gmina zobowiązana była wykorzystywać sukcesywnie w każdym miesiącu począwszy od marca, kiedy to przekazano do Gminy I transzę dotacji po podpisaniu ww. Umowy, w tym w lipcu i w sierpniu. W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach (w zł):

Miesiąc	Kwota otrzymanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie dotacji
styczeń	0,00	0,00 %
lut	0,00	0,00 %
marzec	6 000,00	14,21 %
kwiecień	4 591,50	10,87 %
maj	2 790,59	6,61 %
czerwiec	3 426,07	8,11 %
lipiec	2 610,00	6,18 %
sierpień	2 382,30	5,64 %
wrzesień	2 250,00	5,33 %
październik	3 129,84	7,41 %
listopad	6 134,84	14,57 %
grudzień	8 894,86	21,07 %
Razem:	42 209,9820	100,00 %

¹⁸ Umowa nr 27 z dnia 24 marca 2020 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach I i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

¹⁹ akta kontroli, str. 54-55

²⁰ W sprawozdaniu rocznym w realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” wykazana jest kwota w zaokrągleniu 42 210 zł

8. Zapisami § 7 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązana została do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków umożliwił identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
9. Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów źródłowych (faktury, polecenia księgowania, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe, noty księgowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę 72 120 zł.

W wyniku analizy dowodów źródłowych²¹ ustalono, że:

- wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków oraz zakupu artykułów spożywczych,
 - wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe oraz gotówką w postaci czeku,
 - wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówkach oświatowych dokonywane były przelewami na podstawie not księgowych z dołączonymi do nich listami dzieci korzystających z dożywiania.
10. Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy²² Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 40 % całkowitego kosztu realizacji zadania w 2020 r.

Odnosząc się do kwot wykazanych w Sprawozdaniu i ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł 72 120 zł. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie 30 348 zł. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem 42,07 %, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

²¹ akta kontroli, str. 72-119,

²² Umowa nr 27 z dnia 24 marca 2020 r., o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach wspierania finansowego gmin w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek szkole i w domu”, otrzymana przez Gminę w 2020 r., wykorzystana została w terminie i zgodnie z przeznaczeniem.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²³ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Pietrzak
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

²³ (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)